

ИСТОРИЈА

ГОД. LVI

СКОПЈЕ 2021

БР. 1-2

ИЗДАВАЧ

ЗДРУЖЕНИЕ НА ИСТОРИЧАРИТЕ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ул. Григор Прличев 3
1000 Скопје
РС Македонија

PUBLISHER

ASSOCIATION OF HISTORIANS
OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA

3, Grigor Prličev st.
1000 Skopje
RN MACEDONIA

РЕДАКЦИЈА

Војислав Саракински
Маја Ангеловска–Панова
Никола Минов
Габриела Топузовска
Тони Филипошки
Лидија Ѓурковска
Клер К. Тејлор
Ендрју П. Роуч
Јури Стојанов
Денис Озден
Лила Мороз-Гжелак
Марио Катиќ
Марина Михаиловна Фролова
Стефан Рохдевалд
Думитру-Каталин Рогожану

EDITORIAL BOARD

Vojislav Sarakinski
Maja Angelovska–Panova
Nikola Minov
Gabriela Topuzovska
Toni Filiposki
Lidija Gjurkovska
Claire K. Taylor
Andrew P. Roach
Yuri Stoyanov
Denis Özden
Lila Moroz-Grzelak
Mario Katic
Marina Mihailovna Frolova
Stefan Rohdewald
Dumitru-Catalin Rogojanu

ЛЕКТУРА

Нада Алексоска

PROOFREADING

Nada Aleksoska

КОНТАКТ

sarakinski@gmail.com
lidija.dimitrijevska@gmail.com

CONTACT

sarakinski@gmail.com
lidija.dimitrijevska@gmail.com

СОДРЖИНА

СТАТИИ И СТУДИИ

- 5 Маја АНГЕЛОВСКА – ПАНОВА
Молитвата *Оче наш / Pater noster* во христијанската
и во хетеродоксната иницијација
- 21 Salvatore COSTANZA
La politica adriatica di Guglielmo il Buono e di Manfredi:
paradigmi di interazione tra Sicilia e Balcani
- 35 Владимир КУХАР
Монголските воени операции на Балканскиот полуостров 1241-1242 и
нивното влијание врз состојбата на средновековните балкански држави
- 57 Јулија МИТРЕВСКА
Дева, Огнена или Мокра Марија?
- 87 Ненад САЗДОВСКИ
Влијанието на македонскиот политички сепаратизам
врз развојот на македонската национална свест
- 121 Васко ГИЧЕВСКИ
Обработката на земјата во селата од Битолскиот санџак, 1878-1912
- 137 Димитар ЉОРОВСКИ ВАМВАКОВСКИ
Дејноста на грчките „македономахи“ во Османлиска Македонија:
меѓу националниот мит и историската реалност
- 161 Виктор ТРАЈАНОВСКИ – Васко ГИЧЕВСКИ
Детството во османлиска Битола од почетокот на XIX век до 1912 година
- 185 Borče NIKOLOV
The Holy Trinity. The Boycott Policy of the MRO
- 201 Nikola MINOV – Vojislav SARAKINSKI
Football in Ottoman Macedonia
- 233 Gunjul (Gönül) BEKTAŞ
The Ottoman Theatre in Skopje
- 249 Александар МАНОЈЛОВСКИ
Состојбата на еврејските вероисповедни општини во вардарскиот
дел од Македонија во 1937 година според извештајот на Давид Леви

- 279 | Габриела ТОПУЗОВСКА
Здравствената состојба во НРМ, 1945–1946 година
- 297 | László BIRÓ
Sphere-of-influence politics on the Balkans in the mid-20th century
in the mirror of the Soviet–Yugoslav relations
- 323 | Драгица ПОПОВСКА
Издавачката дејност во југословенската културна политика (1945-1952)

ИЗВОРИ И ДОКУМЕНТИ

- 341 | Војислав САРАКИНСКИ
Атинските декрети за Метона
- 355 | Стефан ПАНОВСКИ
Филип V и сојузот со Ханибал
- 381 | Владимир ЦВЕТКОВСКИ
Боишта на Македонскиот фронт во Првата светска војна
во дела од британски автори (прилог кон проучувањето на
британско-македонските врски)

МЕТОДИКА И ДИДАКТИКА

- 399 | Борче МИЛОШЕСКИ
Видео игрите и современата настава по историја

КРИТИКА И БИБЛИОГРАФИЈА

- 415 | Даниела ТОШЕВА
В. Саракински и С. Пановски, Антички државни системи
- 421 | Неџад МЕХМЕДОВИЌ
А. Џафер и М. Салим, Ескиджумайският панаир:
център за стопански и културен диалог през XIX век

IN MEMORIAM

- 425 | Садик ИДРИЗИ – Неџад МЕХМЕДОВИЌ
In memoriam: Шериф Ајрадиноски (1959–2021)